

La pime industrial el 2021 i perspectives per al 2022. Resultats per dimensió de pime

Febrer de 2022

0 Introducció

L'INFORMES PIMEC 1/2022 recollia l'evolució de la pime industrial catalana l'any precedent, el 2021, així com les perspectives per a l'any 2022, sobre la base d'un sistema d'enquestes relatives a vendes, exportació, inversió i ocupació.

En aquest document presentem aquells resultats però desagregats en tres segments de dimensió: la microempresa (de 1 a 9 treballadors), la petita empresa (de 10 a 49 treballadors) i la mitjana empresa (de 50 a 249 treballadors). Si bé les dades que presentem aquí són les de l'annex de l'INFORMES 1/2022, ens ha semblat oportú recollir aquella informació en una presentació visual que facilita clarament la comprensió de les diferències entre dimensions d'empresa acompanyades de comentaris sobre les dades.

1 Fitxa tècnica i metodologia de l'enquesta

L'enquesta que es presenta en aquest document ha estat realitzada per l'empresa GESOP. Aquesta és la fitxa tècnica de l'enquesta:

- **Tècnica d'investigació:** Entrevistes telefòniques assistides per ordinador (CATI).
- **Àmbit geogràfic:** Catalunya.
- **Univers:** Empreses industrials amb assalariats, amb un màxim de 250 treballadors.
- **Número d'entrevistes:** 405.
- **Persona entrevistada:** El propietari, gerent o director financer de l'empresa.
- **Tipus de mostreig:** Selecció aleatòria de les empreses a entrevistar a partir d'un directori, tenint en compte quotes no creuades d'activitat (9 segments), de grandària de l'empresa (3 segments) i territori (2 segments).
- **Ponderació:** Els resultats obtinguts s'han ponderat pel valor afegit brut de les empreses, seguint la distribució real per grandària, sector i territori.
- **Errors de la mostra:**
 - Per als resultats generals +/- 5,0% per un nivell de confiança del 95,5% i $p=q=0,5$.
 - Per al segment de microempreses: $\pm 7,8\%$
 - Per al segment de petites empreses: $\pm 7,9\%$
 - Per al segment de mitjanes empreses: $\pm 9,4\%$
- **Treball de camp:** Del 10 al 20 de gener de 2022

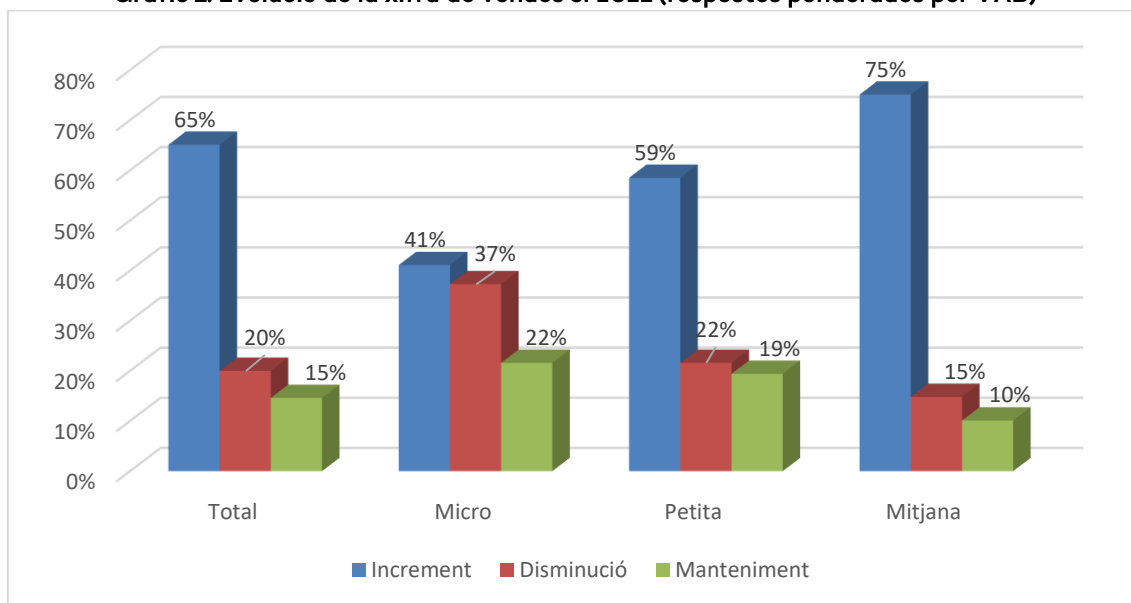
2 Les vendes el 2021

2.1 Evolució

Les vendes de les pimes industrials el 2021 es van recuperar respecte a les del 2020: un 65% del sector les va augmentar i només un 20% va enregistrar disminucions. Aquest comportament positiu, propi de la recuperació després del gran impacte que va tenir la pandèmia al 2020, ha tingut un comportament diferenciat en funció de la dimensió de la pime.

Com més gran l'empresa, major és la recuperació de les vendes en un escalat que és prou clar (veure Gràfic 1): el 75% del segment de mitjanes empreses va veure augmentar les seves vendes, mentre que només ho va fer el 41% del segment de micros. La petita empresa se situa pràcticament d'una manera exacta entre l'una i l'altra.

Gràfic 1. Evolució de la xifra de vendes el 2021 (respostes ponderades per VAB)

De fet, segons les dades de variacions mitjanes de les vendes estimades a partir de la nostra enquesta, el conjunt del sector industrial va augmentar la seva venda un 9,2% en valor. Però els comportament són clarament diferenciats entre les micro i la resta d'empreses pime: les primeres baixen les vendes un 0,9% respecte a les del 2020 (que ja havien baixat) i les segones augmenten un 10-11%. En concret::

Micro	-0,9%
Petita	+11,4%
Mitjana	+10,3%

2.2 Destinació geogràfica de les vendes

Les pimes industrials catalanes destinen un 46% de les seves vendes al mercat interior català. L'exportació és el segon mercat (29%, essent un 18% a la zona euro). La resta d'Espanya és el tercer mercat, amb un 25% de les vendes totals (Gràfic 2).

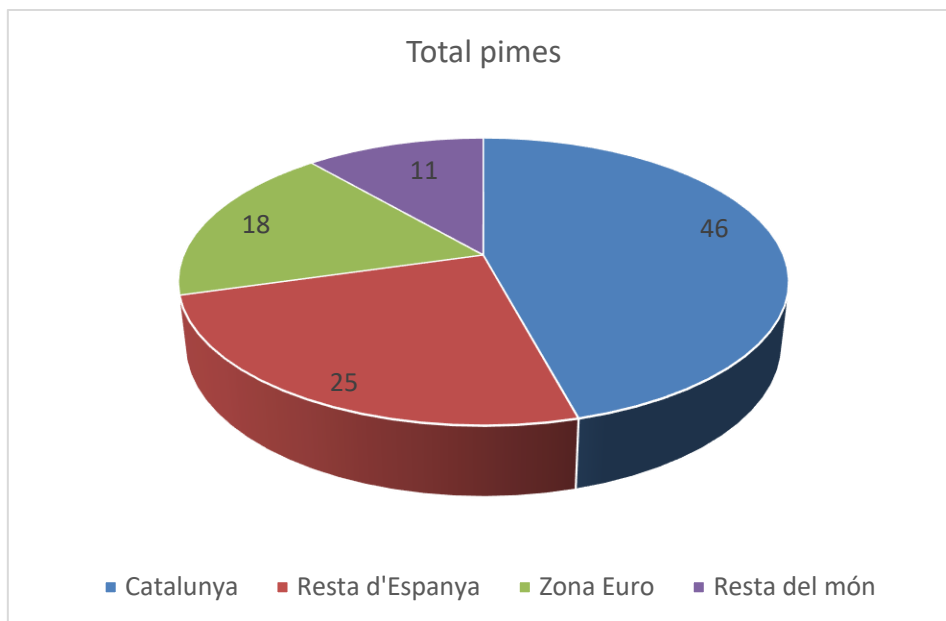
Per segments d'empresa, es dona una relació directa entre la dimensió de i orientació cap als mercats exteriors. El pes del mercat català és del 76% per a les microempreses industrials, per tant la seva orientació és fonamentalment local, sigui aquesta de mercat final o de proveïdores d'empreses més grans i exportadores, de manera que la seva exportació és indirecta.

La mitjana empresa industrial només destina al mercat català un 32% de les seves vendes. De fet el primer mercat d'aquest segment d'empreses és l'exportació (41% de les vendes, distribuït entre zona euro, un 25%, i resta del món, 16%).

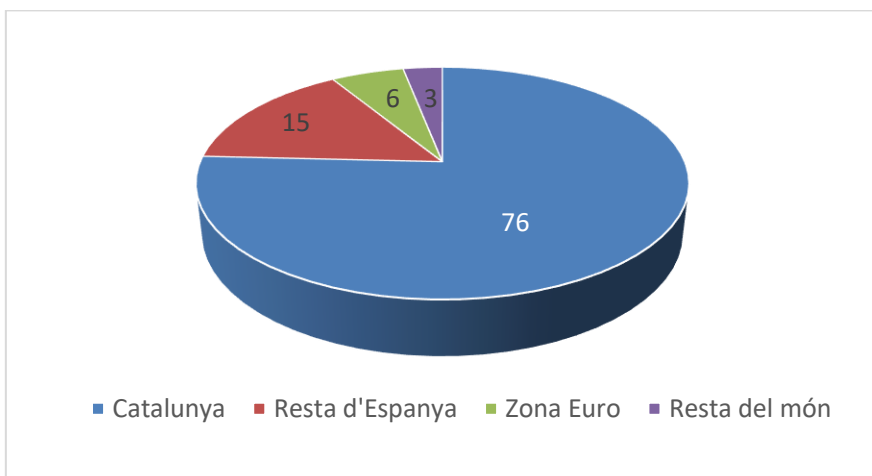
La petita empresa se situa en nivells intermitjos entre la micro i la mitjana.

Gràfic 2. Distribució de les vendes segons la destinació geogràfica el 2021 (en %) (respostes ponderades per VAB)

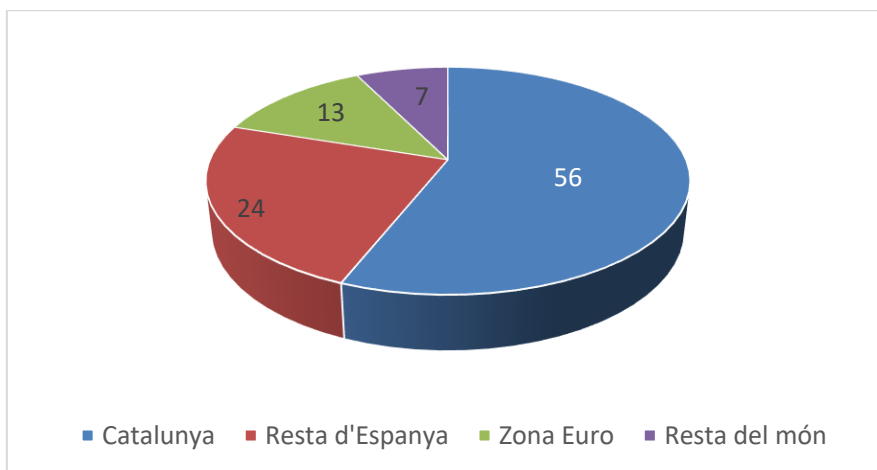
Total

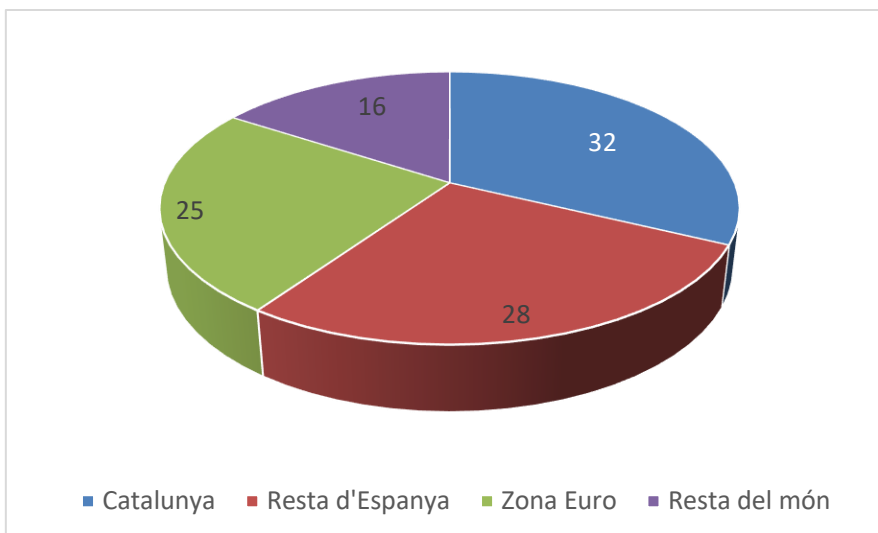
Microempresa

Petita empresa

Mitjana empresa

2.3 Evolució de les exportacions

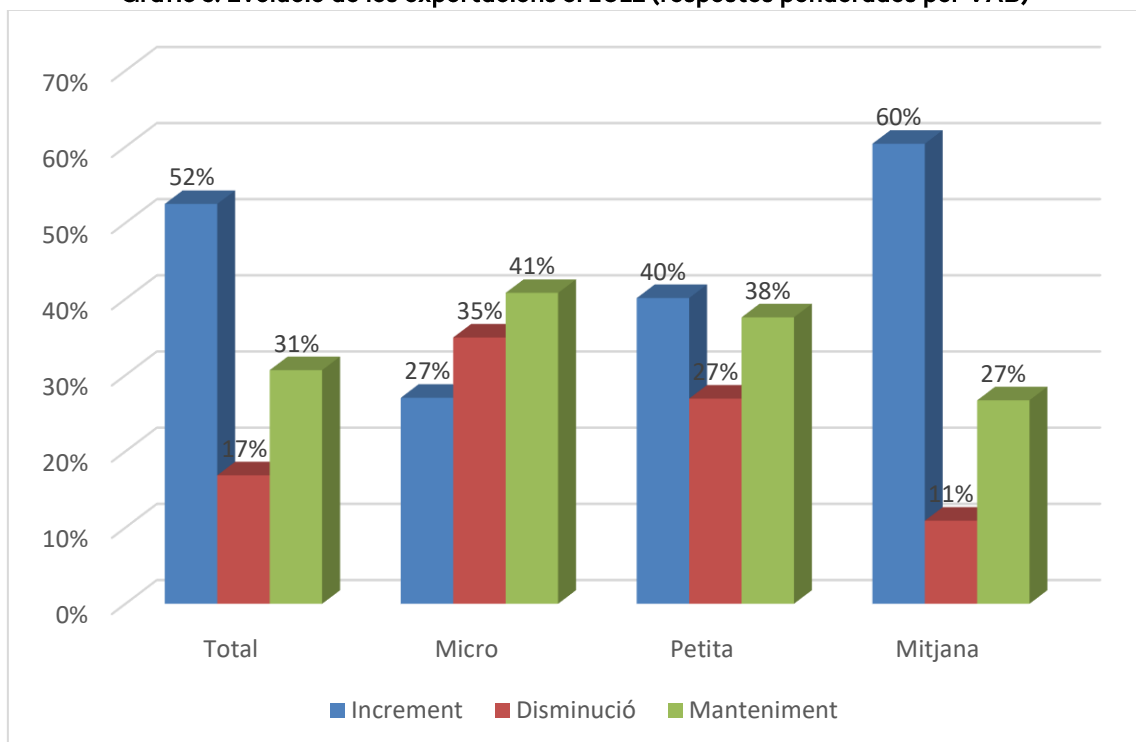
L'exportació de la pime industrial catalana s'han recuperat considerablement en l'exercici 2021: més d'ela meitat del sector ha exportat més que l'any anterior. El saldo de respostes ponderat per VAB (increment-disminució) és positiu del 35% del sector.

Per segments de dimensió empresarial, la mitjanes empreses són les que més han vist augmentar les seves exportacions (un 60% del segment) més del doble que el segment de les microempreses (Gràfic 3). Les petites amb augment d'exportació se situen en el 40%.

En sentit contrari, el segment que més ha vist disminuir les seves exportacions ha estat el de les microempreses (un 35% del segment), mentre que només un 11% de la mitjana empresa ha vist reduir l'exportació al 2021.

La tercera possibilitat, el manteniment de l'exportació a nivells semblants als de l'any anterior, en el conjunt de la indústria representa el 31% del sector, amb percentatges més alts a mesura que baixa la dimensió de l'empresa.

Gràfic 3. Evolució de les exportacions el 2021 (respostes ponderades per VAB)

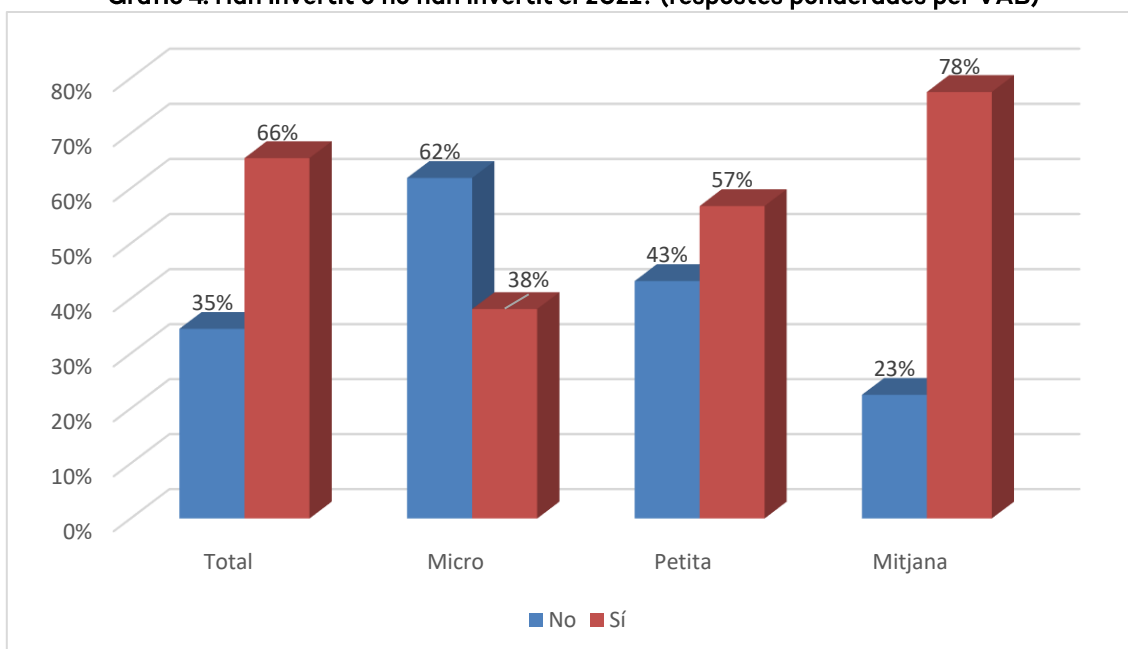
3 La inversió de les pimes industrials el 2021

3.1 Activitat inversora

Malgrat la recuperació econòmica de l'exercici 2021, la part del sector industrial que ha efectuat inversió s'ha mantingut en un nivells quasi idèntic al del 2020, concretament un 66% (a l'any previ havia estat del 67%).

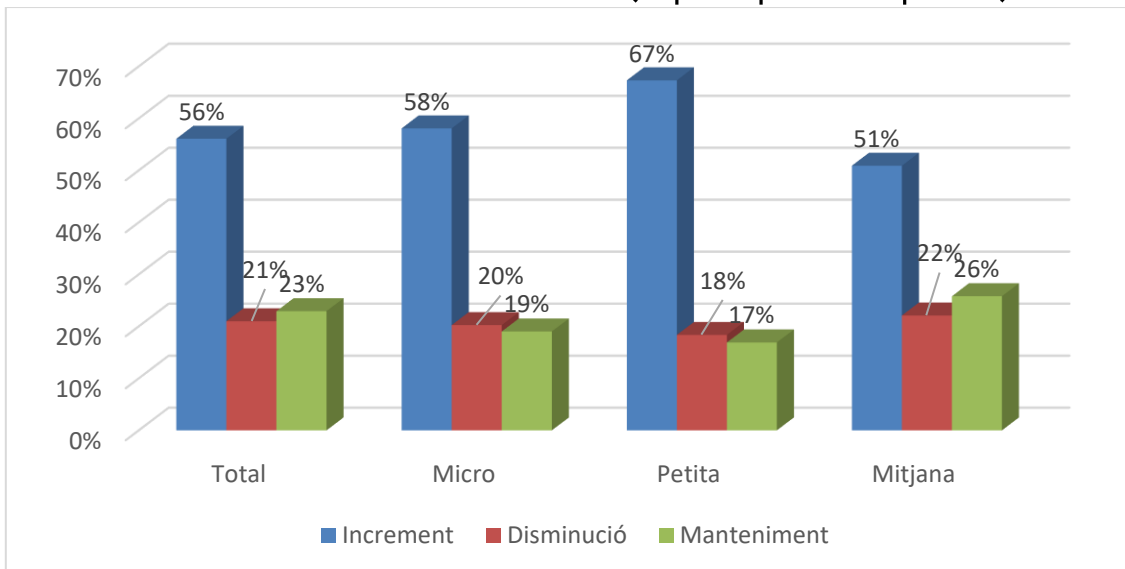
Tanmateix, els tres segments de dimensió empresarial han tingut comportaments clarament diferenciats: només el 38% del de microempreses ha invertit, enfront d'un 53% en el cas de la petites empreses i d'un 78% per part de les mitjanes. (Gràfic 4).

Gràfic 4. Han invertit o no han invertit el 2021? (respostes ponderades per VAB)

Comparant la inversió efectuada el 2021 per aquelles empreses que han invertit (sense considerar, per tant, les que no han invertit) en relació amb l'efectuada el 2020, domina clarament l'augment del volum invertit. En efecte, un 56% del sector industrial que ha fet inversió, l'ha augmentat en percentatges relativament semblants segons la dimensió d'empresa, tal i com es pot comprovar al gràfic 5.

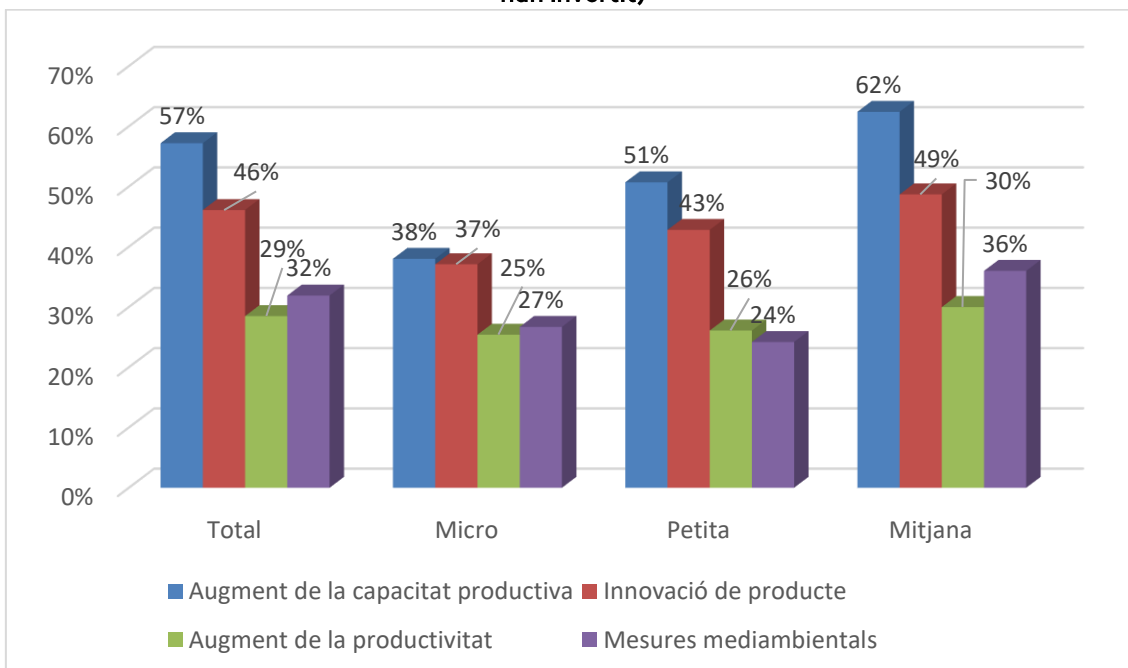
Gràfic 5. Evolució de les inversions el 2021 (respostes ponderades per VAB)

3.2 Finalitat de les inversions

Els principals objectius de les inversions realitzades per les pimes industrials catalanes el 2021 han estat l'augment de la capacitat productiva (un 57% del sector que ha fet inversions), l'augment de productivitat (46%), la innovació de producte (32%) i les mesures mediambientals (29%). Els valors per segments d'empresa posen en relleu que, com més gran és l'empresa, més importància adquireix l'augment de la capacitat productiva i la millora de la productivitat (Gràfic 6).

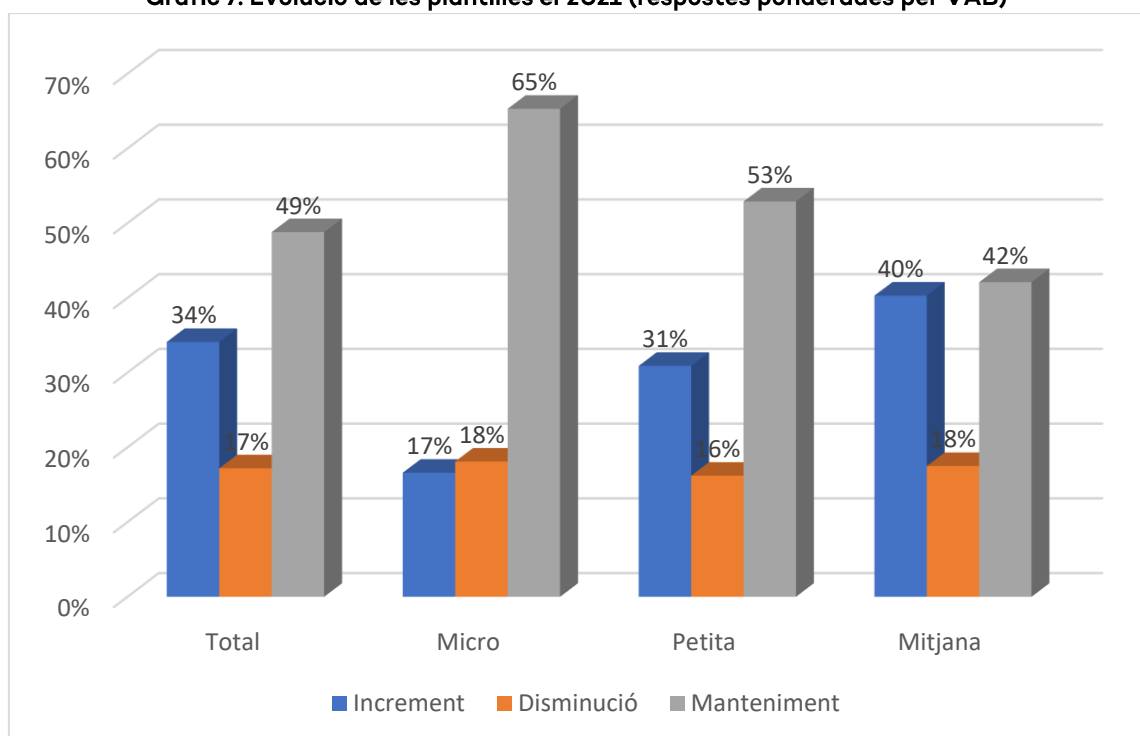
Gràfic 6. Finalitat de les inversions el 2021 (respostes ponderades per VAB entre les pimes que han invertit)

4 L'ocupació a les pimes industrials catalanes el 2021

L'ocupació a les pimes industrials ha augmentat durant el 2021 en un 34% del sector, mentre que ha disminuït en el 17%, o sigui que hi ha hagut més creació que destrucció. Tanmateix, la resposta dominant en els diferents segments de dimensió és el manteniment de plantilles (Gràfic 7), i també que, com més gran la pime, més gran és la part del sector que ha augmentat les seves plantilles.

Gràfic 7. Evolució de les plantilles el 2021 (respostes ponderades per VAB)

Segons les estimacions que podem fer a partir de les respostes de les empreses enquestades, en el conjunt de la pime industrial catalana el 2021 l'ocupació ha crescut un 1,8%, que no compensa encara la caiguda del 2,2% de l'any 2020.

Per segments de dimensió, hi ha diferències semblants a les que hem trobat en l'evolució de les vendes: la microempresa pràcticament no crea ocupació en termes nets, i les petites i les mitjanes se situen al voltant del 2% de creixement:

Micro	+0,1%
Petita	+2,3%
Mitjana	+2,0%

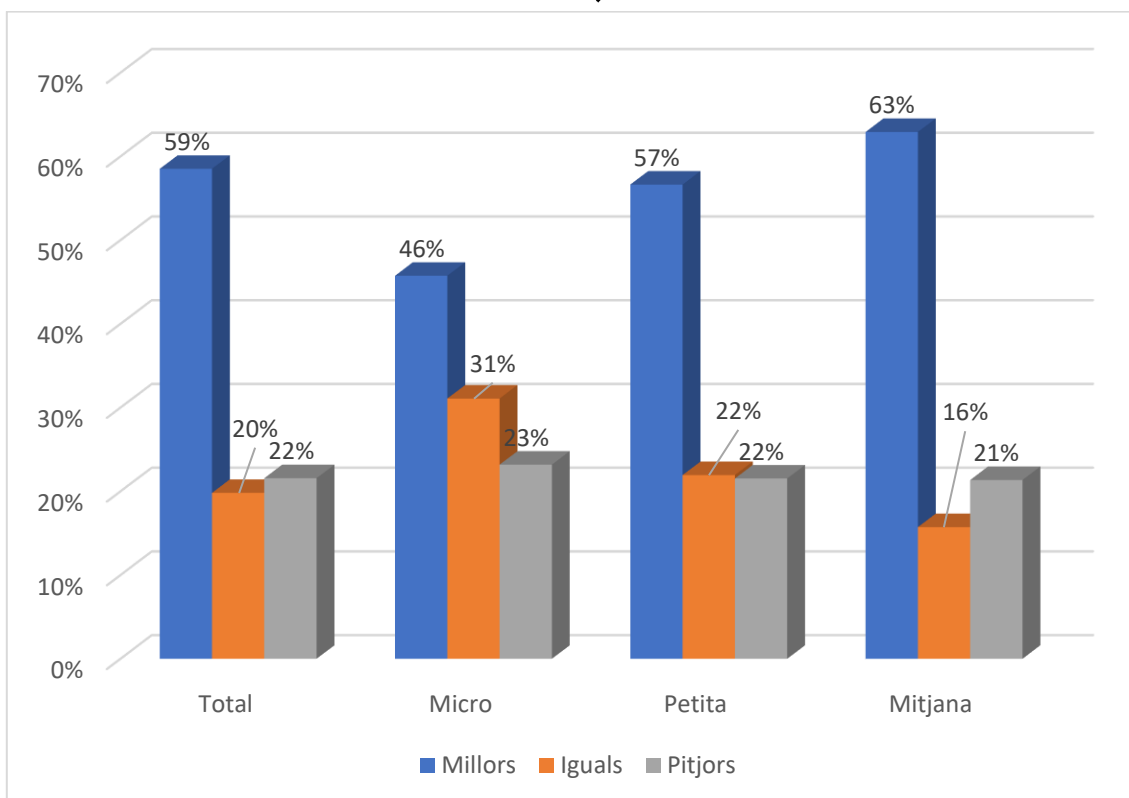
5 Els resultats de l'any

Tal i com s'esperava en un any de recuperació, els resultats han estat millors que els de l'exercici de més impacte de la pandèmia, que va ser el 2020. Un 57% del sector ha millorat resultats, un 19% els ha mantingut i un 21% els ha empitjorat.

Per segments de dimensió, es produeix un comportament en sintonia amb el que venim exposant fins aquí: les millores de resultats són més grans a mesura que augmenta la dimensió de l'empresa (63% del segment en el cas de les mitjanes empreses, 57% en el de les petites i 46% en el cas de les microempreses).

La microempresa és la que més manté els resultats iguals als de l'any anterior. Pel que fa als empitjoraments de resultats, els tres segments d'empreses tenen percentatges molt semblants, que se situen entre el 21 i 23% de cada segment (gràfic 8).

Gràfic 8. Resultats de l'exercici 2021 respecte als resultats de 2020 (respostes ponderades per VAB)

Previsions de les pimes industrials per al 2022

5.1 Previsió de l'activitat global

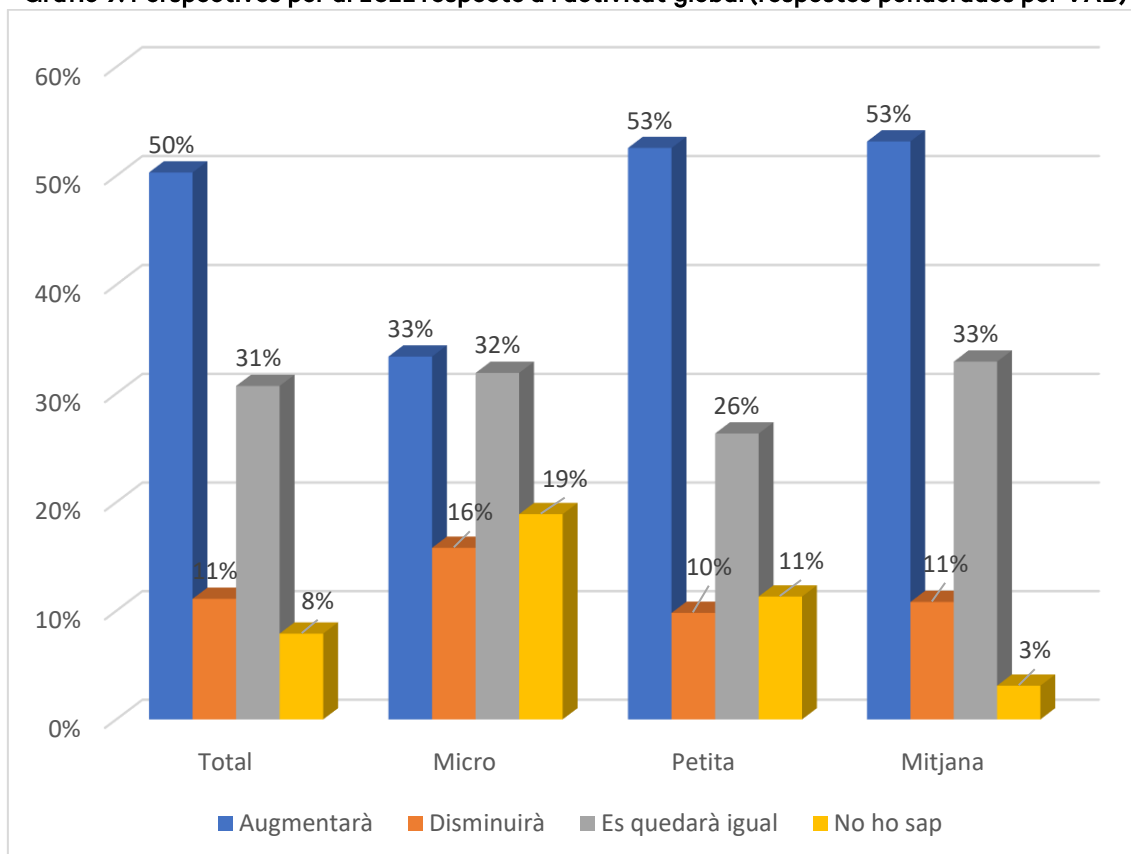
La nostra enquesta també ha considerat les perspectives de les pimes industrials per a l'any 2022. Les previsions, tal com passava en l'enquesta de l'any passat, segueixen essent força optimistes.

Un 50% del sector industrial espera millorar l'activitat global, amb diferències significatives entre les microempreses i les petites i mitjanes empreses (Gràfic 9). En destaquem dues:

- 1) Només un 33% del segment de micros espera augmentar l'activitat global, enfront del 53% en els dos altres segments.
- 2) L'elevat grau d'incertesa de les microempreses respecte a com evolucionarà la seva activitat: un 19% del segment no ho sap, un percentatge que contrasta amb només el 3% de les mitjanes.

En canvi, els percentatges de l'opinió que l'activitat serà semblant a la de l'any 2020 presenten una forquilla de valors relativament estreta, entre el 26% de les petites empreses i el 33% de les mitjanes.

Gràfic 9. Perspectives per al 2022 respecte a l'activitat global (respostes ponderades per VAB)

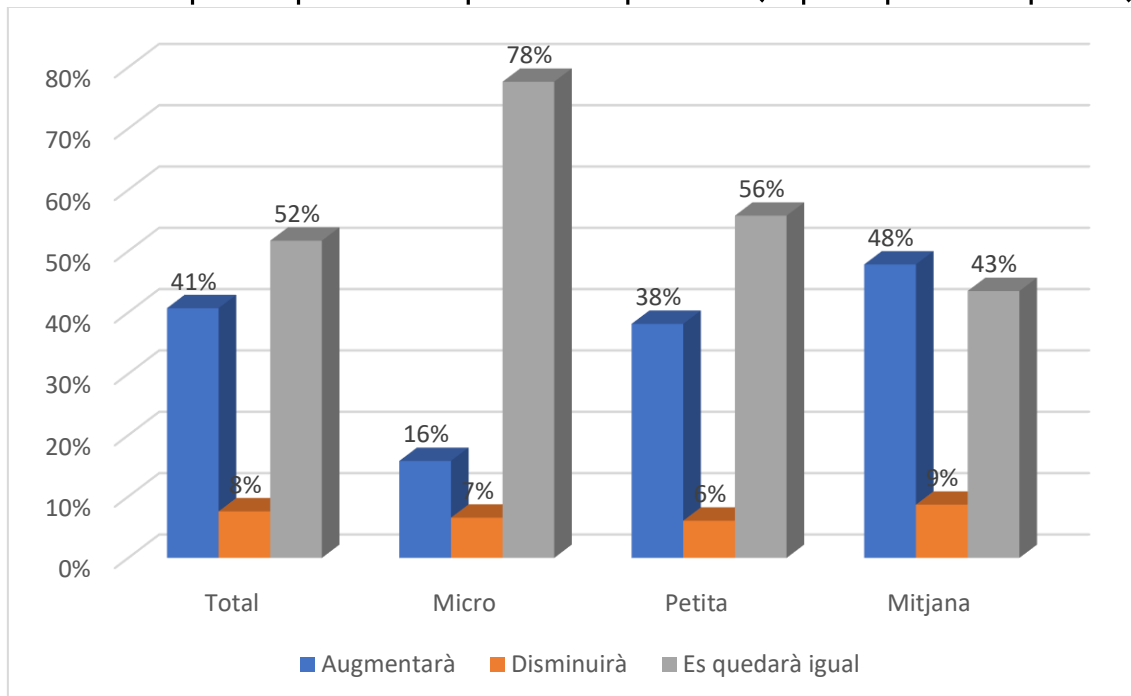

5.2 Previsió d'exportacions

Un 41% del sector industrial català espera un nivell d'exportació superior al de l'any 2020. Només un 8% espera que disminueixi, mentre que la majoria (un 52%) espera mantenir els nivells de l'any anterior.

Per segments de dimensió, les mitjanes empreses són les que més esperen que l'exportació augmenti (un 48% del segment); també un percentatge alt de petites empreses ho espera (38%), enfront del 16% de les microempreses (Gràfic 10). Són precisament aquestes darreres les que més esperen que les exportacions no variïn respecte al 2021 (78% del segment).

Gràfic 10. Perspectives per al 2022 respecte a les exportacions (respostes ponderades per VAB)

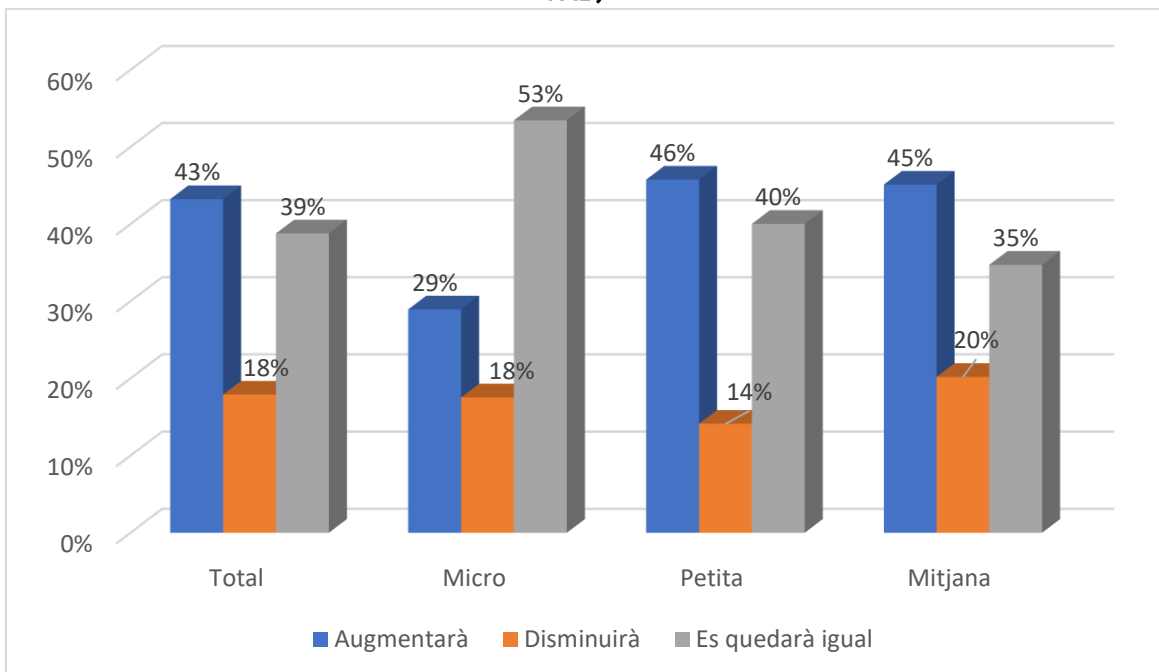

5.3 Previsió d'inversions

La previsió pel que fa a les inversions també és globalment positiva, amb un saldo del 25% de diferència entre la part del sector que creu que augmentarà i la que creu que disminuirà.

Els segments de dimensió empresarial que més creuen que augmentarà són les petites i les mitjanes empreses (45-46%); a les microempreses el percentatge d'augment és del 29%. És en aquestes darreres on més s'espera que les inversions es mantinguin en nivells semblants als de 2021 (veure Gràfic 11).

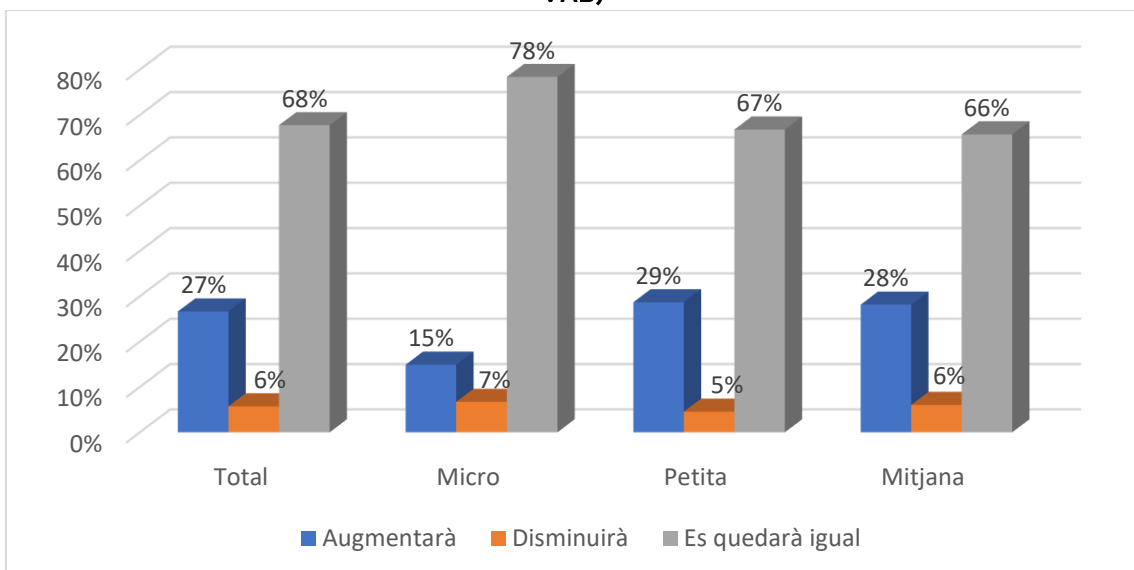
Gràfic 11. Perspectives per al 2022 respecte a les inversions (% de respostes ponderades per VAB)

5.4 Previsió de plantilles

Finalment, pel que fa a la previsió de variacions en les plantilles a la pime industrial, dues terceres parts del sector no preveu canvis en el nombre de persones ocupades, amb comportaments relativament semblants entre els tres segments de dimensió, destacant si de cas, un cop més, les més altes expectatives d'augment per part de les petites i mitjanes empreses (Gràfic 12).

Gràfic 12. Perspectives per al 2022 respecte a les plantilles (% de respostes ponderades per VAB)

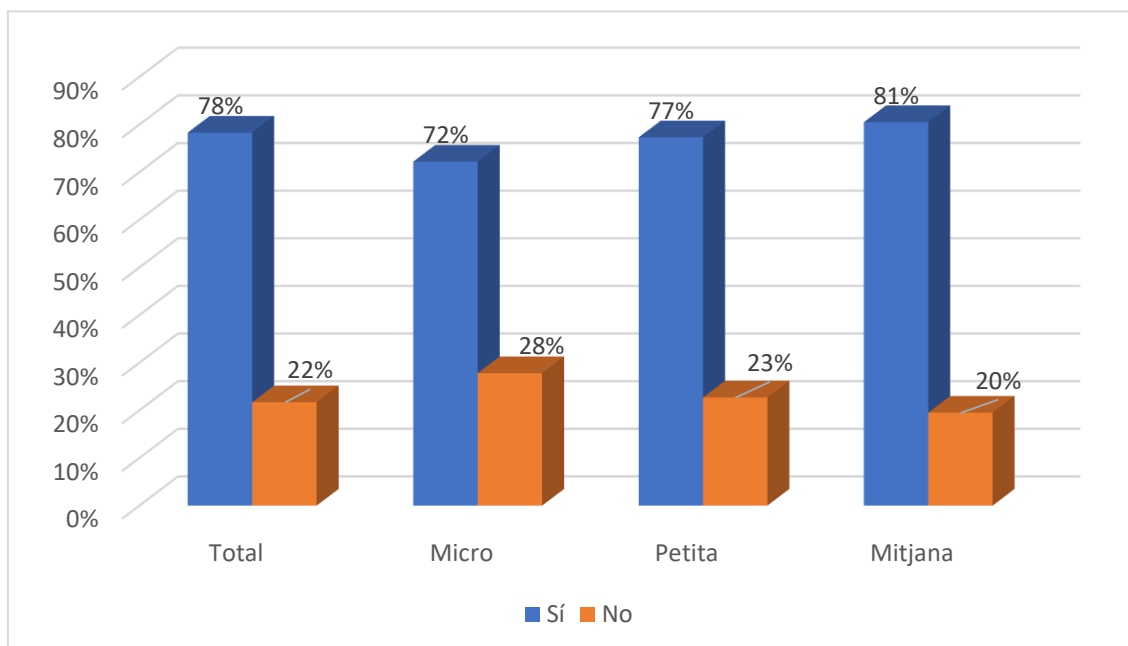

6 Sobre la crisi de subministraments dels 2022

En l'enquesta d'enguany hi hem incorporat algunes preguntes relatives a la incidència de la crisi de subministraments que es van registrar a escala mundial el 2021, i també a l'augment de preus de subministraments bàsics com ara l'electricitat i el gas.

Hem preguntat a la mostra d'empreses industrials si els havia afectat d'alguna manera la crisi d'escassetat i d'augment de preus de matèries, productes semielaborats i altres, com ara els nòlits. El resultat és que ha afectat el 78% del sector industrial català. Per segments de dimensió empresarial no s'observen diferències que es puguin considerar significatives, per tant, l'afectació es pot considerar general (Gràfic 13).

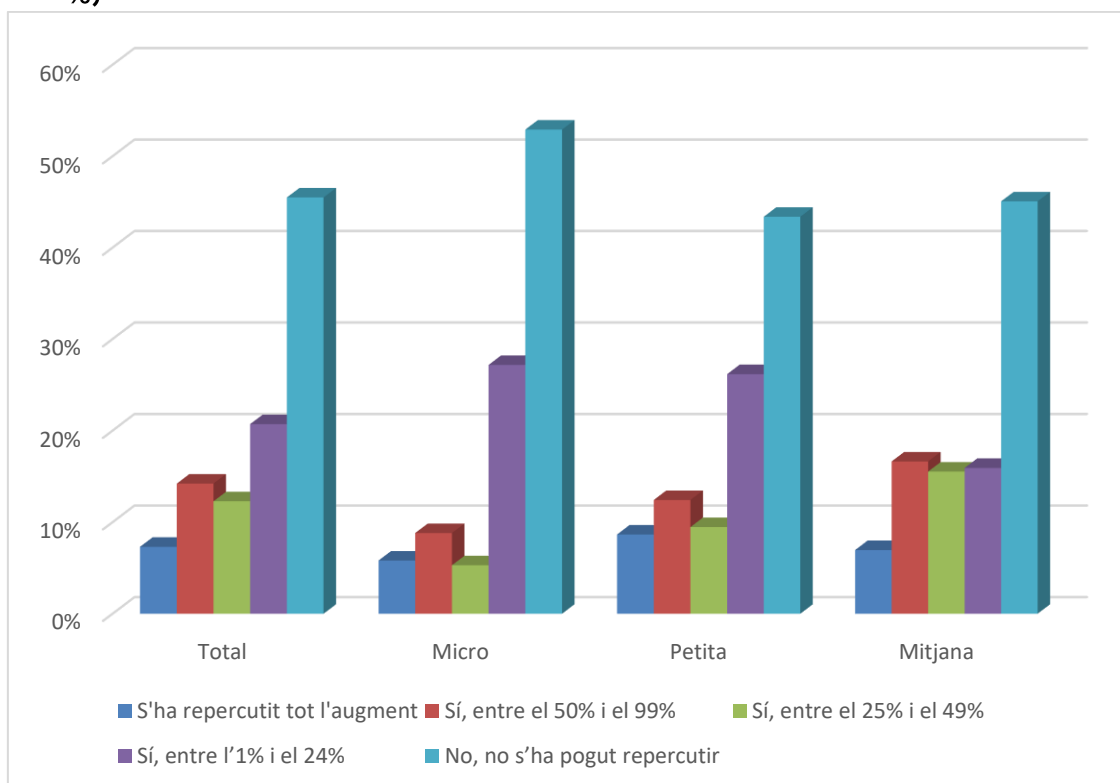
Gràfic 14. La seva empresa s'ha vist afectada per la crisi de matèries primeres i altres productes? (en %)

Una altra qüestió que hem plantejat en la nostra enquesta estava relacionada amb l'augment en els darrers mesos del preu del gas i l'electricitat, i més concretament amb si aquests augments els havien pogut repercutir als seus clients. Globalment, un 46% del sector no ho ha pogut fer; només un 7% ho ha pogut repercutir íntegrament. Un 14% del sector ho ha fet en més de la meitat, però la resta (el 33%) només ha pogut repercutir entre l'1 i el 49% dels augments de costos (Gràfic 14)

Per segments de dimensió empresarial no hi ha diferències molt substancials, destacant, si de cas, que com més grans les empreses, han pogut repercutir una mica més els augments de preus de les compres al seus clients (Gràfic 15).

Gràfic 15. La seva empresa ha pogut repercutir els augments de preus de les compres? (en %)

Finalment, també hem preguntat en quina mesura l'augment de preus de les compres (de productes i de subministraments bàsics com l'electricitat i el gas) ha repercutit en els resultats de l'exercici. A nivell de sector industrial, a un 84% s'ha vist afectat en el seu compte de resultats (al 29% li ha fet reduir substancialment els seus beneficis i al 48% els l'ha fet reduir una mica; un 7% ha augmentat les pèrdues o bé ha passat de beneficis a pèrdues degut als augments de preus referenciats).

Per segments de dimensió empresarial el resultat més rellevant és que a qui més ha afectat fent-li reduir substancialment els seus beneficis ha estat la mitjana empresa (un 35% del segment, enfront d'un 20-21% a la micro i petita empresa industrial) (Gràfic 16). En correspondència amb això, i tenint present que la resta de possibilitats d'impacte són molt semblants entre dimensions d'empresa, la mitjana empresa és la que enregistra menys resultats neutres del problema (és a dir, la resposta "no ha afectat el compte de resultats").

Gràfic 16. Impacte dels augments de preus de les compres sobre el compte de resultats de l'exercici (en %)

